

Absorbția fondurilor rămâne o problemă (II)

Interviu acordat publicației „Bursa”, în data de 9 iulie 2008

Lucian Croitoru

Reporter: Care sunt motivele pentru care capacitatea de absorbție a fondurilor europene este atât de redusă în România?

Lucian Croitoru: Într-adevăr, avem o capacitate redusă de absorbție ca și alte țări care au intrat recent în UE. O mai bună absorbție ar ajuta bugetul prin aceea că ar permite o mai bună planificare cheltuiilor bugetare. Ceea ce este cel mai important este că ar ajuta la dezvoltarea infrastructurii, adică ar avea efecte reale, de care România are nevoie. Capacitatea redusă de absorbție se datorează în primul rând școlii românești.

În ultimii ani școala românească a făcut progrese în transmiterea de cunoaștere privind administrația publică într-o economie de piață. Dar noi nu am avut o tradiție în acest domeniu pentru că am fost atâtea decenii sub comunism. Administrarea de fonduri europene în condiții de economie de piață are tehnologii și spirit specifice. Personalul se reînoiește greu, iar unii funcționari au conservat mentalități vechi. Pe de altă parte, aplicanții au probleme în a se adapta noilor reguli. Noii actori (funcționari și aplicanți) nu au beneficiat de cele mai avansate "tehnologii" privind administrarea fondurilor private și nici publice. Mai mult, deficitul de cunoaștere și unele mentalități neproductive se combină cu deficiențe în managementul de proiect și cu birocrație. Foarte mulți, chiar dacă au inițiativă și știu cum să procedeze, s-au întâlnit cu diverse obstacole, mai ales cu o birocrație greoaie. Nu dau exemple acum, dar acesta constituie un obstacol suficient de puternic să frâneze o inițiativă mai degrabă decât să o inițieze. Această combinație, între un nivel de cunoștințe încă nu foarte ridicat, management deficitar de proiect, și o moștenire destul de neproductivă în birocrație fac ca absorbția de fonduri să se deruleze greu. De obicei deficitul de capacitate de absorbție a fondurilor este pusă pe seama Ministerului Economiei și Finanțelor, ceea ce nu este corect. Acest deficit de capacitate de absorbție există atât la ministerele de linie cât și la toate autoritățile locale, dar și la potențialii beneficiari de fonduri. Absorbția de fonduri rămâne o problemă.

Reporter: Considerați că lipsa eficienței funcționarilor publici poate fi un rezultat al salariilor mici?

Lucian Croitoru: Dacă vei compara salariile din administrație ca nivel cu cele din Uniunea Europeană, ele sunt mici. Dacă le compari însă ca nivel cu media sectorului privat din România, lucrurile se schimbă. Ritmurile de creștere a salariilor din administrație în ultimii 4 - 5 ani, au fost foarte mari, peste 20-30% în termeni reali. Acest lucru a creat probleme în legătură cu politica de reducere a inflației dar cred că a fost și parte dintr-o strategie de a plăti mai bine funcționarii cu speranța că vor fi mai eficienți în absorbția fondurilor după intrarea României în UE.

Dar numai nivelul salariului nu funcționează dacă avem în vedere cele trei restricții majore pe care vi le-am spus: moștenirea de mentalități în practica administrării, deficitul de școlarizare, și proceduri greoaie. Prin urmare creșterea salariilor ar putea aduce sporuri de eficiență, dar abia după ce efortul va fi fost suficient concentrat pe rezolvarea problemelor menționate.

Reporter: Care considerați că va fi evoluția pieței de capital din România în perioada următoare?

Lucian Croitoru: Piața de capital a arătat semne clare de creștere în ultimii ani. Aceste creșteri s-au datorat în special intrărilor masive de capital străin în România. Consider că România va rămâne o destinație atractivă pe termen lung, iar piața de capital va avea un trend pozitiv, chiar dacă vor exista momente de scădere datorită corelațiilor cu alte piețe de capital din lume. Piața de capital este vulnerabilă la sentimentul față de risc. De câte ori sentimentul s-a schimbat au avut loc și modificări corespunzătoare ale prețului acțiunilor. Acum, sentimentul este mult mai favorabil pieței de capital din România comparativ cu momentul august 2007. Cred că piața de capital continuă să aibă un trend pozitiv pe termen lung, deși vor exista în continuare momente de suișuri și coborâșuri.